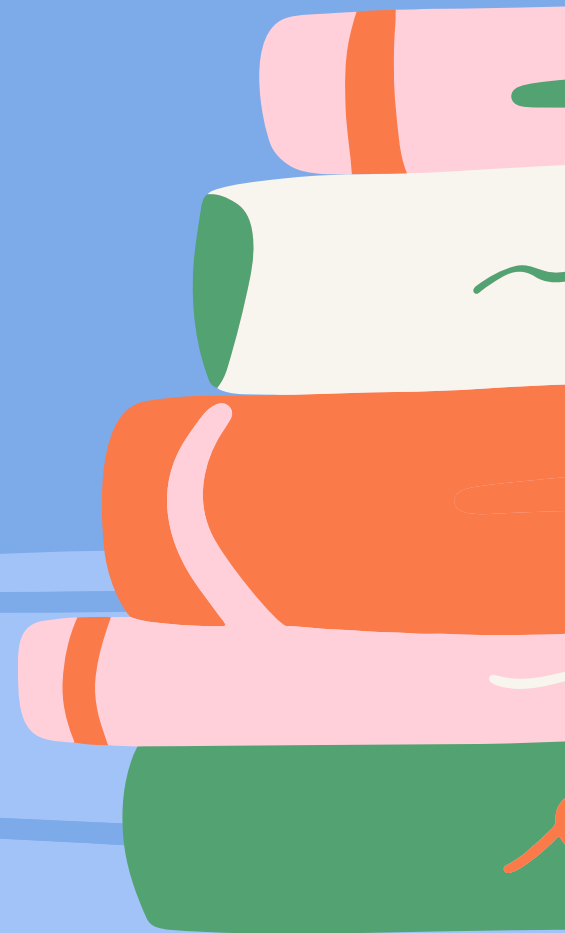

DEL ROSARIO CHRISTIAN INSTITUTE

Aralin 3: Panghalip Pananong

With Teacher Jolina

PANGHALIP NA PANANONG

Ano ang mga salita na ginagamit mo sa pagtatanong? Marahil ang sagot mo ay ang mga salitang ano, sino, saan, kailan, bakit, at paano. Baka maisipan mo pa ang mga salitang gaano, nasaan, kanino, alin, at ilan.

PANGHALIP NA PANANONG

Ang mga salitang ito ay ginagamit nga sa pagtatanong. Sa Inggles, ang mga salitang ito ay tinatawag na interrogative words, nguni't ilan lang dito ang maituturing mga panghalip na pananong o interrogative pronouns. Sa katotohanan, may pang-uring pananong (interrogative adjective), pang-abay na pananong (interrogative adverb), at pandiwang pananong (interrogative verb).

PANGHALIP NA PANANONG

Paano natin malalaman kung ang salitang pananong ay panghalip na pananong? Dalawang bagay ang dapat natin malaman.

- Ang salita ba ay ginagamit sa simula o malapit sa simula ng pangungusap na patanong?
- Ang salita ba ay ginagamit bilang pamalit o panghalili sa pangngalan (noun), pariralang pangngalan (noun phrase), o kapuwa panghalip (another pronoun)?

PANGHALIP NA PANANONG

Kung oo ang sagot sa dalawang tanong sa itaas, ang salita ay maituturing isang panghalip na pananong.

Ang mga panghalip na pananong sa araling ito ay ang sumusunod: sino, sinu-sino, ano, anu-ano, kanino, nino, at alin. Hindi kasama sa araling ito ang mga salitang pananong na saan, nasaan, kailan, bakit, paano, at gaano dahil ito ay mga pang-abay na pananong o interrogative adverbs. Ang ilan, pang-ilan, at kumusta ay mga pang-uring pananong o interrogative adjectives.

SINO AT SINU-SINO

Ang **sino (who)** ay isang panghalip na ginagamit sa pagtatanong upang maitukoy ang isang tao o pangalan ng isang tao. Dahil ang salitang sino ay isang panghalip, ito ay ginagamit bilang pamalit sa mga pariralang **pangngalan (noun phrases)** kung saan ang pangngalan (pangngalang pantangi o pangngalang pambalana) ay tumutukoy sa isang tao. Ang mga pariralang pangngalan na pinapalitan ng sino ay nagsisimula sa si o ang.

SINO AT SINU-SINO

Ipinapakita sa mga halimbawa sa ibaba ang pariralang pangngalan na pinapalitan ng panghalip na pananong na **sino**.

- Sino ang tatay mo?
- Si Ginoong Manuel Gonzalez ang tatay ko./Ang tatay ko ay si Ginoong Manuel Gonzalez.
- Sino ang batang umiiyak?
- Si Mica ang batang umiiyak./Ang batang umiiyak ay si Mica

SINO AT SINU-SINO

Ang **sinu-sino** (who are) ay isang panghalip na ginagamit sa pagtatanong upang maitukoy ang mga pangalan ng higit sa isang tao. Dahil ang **sinu-sino** ay isang panghalip, ito ay ginagamit bilang pamalit sa mga pariralang pangngalan (noun phrases) kung saan ang mga pangngalan (pangngalang pantangi o pangngalang pambalana) ay tumutukoy sa higit sa isang tao. Ang mga pariralang pangngalan na pinapalitan ng **sinu-sino** ay nagsisimula sa sina o ang mga.

SINO AT SINU-SINO

Ipinapakita sa mga halimbawa sa ibaba ang pariralang pangngalan na pinapalitan ng panghalip na pananong na sinu-sino.

- Sinu-sino ang mga kapatid mo?
- Sina Samuel, Salud, at Sabrina ang mga kapatid ko.
- Ang mga kapatid ko ay sina Samuel, Salud, at Sabrina.
- Sinu-sino ang mga dadalo sa salu-salo?
- Ang mga kaibigan ko ang mga dadalo sa salu-salo.
- Ang mga dadalo sa salu-salo ay ang mga kaibigan ko.

ANO AT ANU-ANO

Ang **ano (what)** ay isang panghalip na ginagamit sa pagtatanong tungkol sa isang bagay o pangngalan na hindi tao. Dahil ang ano ay isang panghalip, ito ay ginagamit bilang pamalit sa mga **pariralang pangngalan (noun phrases)** kung saan ang pangngalan (pangngalang pantangi o pangngalang pambalana) ay hindi tao at iisa lang. Ang mga pariralang pangngalan na pinapalitan ng **ano** ay nagsisimula sa **ang**.

ANO AT ANU-ANO

Ipinapakita sa mga halimbawa sa ibaba ang pariralang pangngalan na pinapalitan ng panghalip na pananong na ano.

- Ano ang pinakamalaking hayop na nakatira sa lupa?
- Ang elepante ang pinakamalaking hayop na nakatira sa lupa.
- Ang pinakamalaking hayop na nakatira sa lupa ay ang elepante.
- Ano ang kapital ng Ilocos Sur?
- Ang Lungsod ng Vigan ang kapital ng Ilocos Sur.
- Ang kapital ng Ilocos Sur ay ang Lungsod ng Vigan.

ANO AT ANU-ANO

Ang **anu-ano (what are)** ay isang panghalip na ginagamit sa pagtatanong tungkol sa anumang pangngalan na humihigit sa isa at hindi tao. Dahil ang **anu-ano** ay isang panghalip, ito ay ginagamit bilang pamalit sa mga **pariralang pangngalan (noun phrases)** kung saan ang mga pangngalan (pangngalang pantangi o pangngalang pambalana) ay hindi tao at humihigit sa isa. Ang mga pariralang pangngalan na pinapalitan ng **anu-ano** ay may serye ng mga pangngalan o nagsisimula sa **ang mga**.

KANINO AT NINO

Ang **kanino (whose)** ay isang panghalip na ginagamit sa pagtatanong kung sino ang may-ari ng isang bagay. Minsan ay ginagamit din ang panghalip na **kani-kanino** kung higit sa isang tao ang nagmamay-ari ng higit sa isang bagay.

Dahil ang **kanino** ay isang panghalip, ito ay ginagamit bilang pamalit sa mga **pariralang pangngalan (noun phrases)** kung saan ang pangngalan ay isang tao lamang. Ang mga pariralang pangngalan na pinapalitan ng **kanino** ay nagsisimula sa kay. Ang **kani-kanino** naman ay ginagamit bilang pamalit sa pariralang pangngalan na nagsisimula sa **kina (pinaikling kanila)**.

KANINO AT NINO

Ipinapakita sa mga halimbawa sa ibaba ang pariralang pangngalan na pinapalitan ng panghalip na pananong na kanino o kani-kanino.

- Kanino ang aklat na ito?
- Kay Editha ang aklat na iyan./Ang aklat na iyan ay kay Editha.
- Kani-kanino ang mga bag?
- Kina Jet, Jake, at Jason ang mga bag./Ang mga bag ay kina Jet, Jake, at Jason.

KANINO AT NINO

Ang salitang kanino ay maaari rin gamitin bilang panghalili sa panghalip na panao na nagsasaad ng pag-aangkin (o pagmamay-ari) ng isang bagay tulad ng akin, iyo, atin, amin, kaniya, at kanila.

- Kanino ang pitaka?
- Akin ang pitaka./Ang pitaka ay akin.

Minsan ang panghalip na kanino ay katumbas ng to whom, for whom, o from whom.

- Kanino inalok ang posisyon sa kompanya?
- Kay Tony inalok ang posisyon sa kompanya./Inalok ang posisyon sa kompany kay Tony.
- Sa kaniya inalok ang posisyon sa kompanya./Inalok sa kanya ang posisyon sa kompanya.

KANINO AT NINO

Ang **nino** (**whose**) ay isang panghalip na ginagamit sa pagtatanong kung sino ang may-ari ng isang bagay. Ginagamit ito sa gitna ng pangungusap at hindi sa simula ng pangungusap na patanong tulad ng **kanino**. Ang **nino** ay ginagamit bilang panghalili sa pariralang pangngalan na nagsisimula sa **ni**.

KANINO AT NINO

Ang salitang nino ay maaari rin gamitin bilang panghalili sa panghalip na panao na nagsasaad ng pag-aangkin (o pagmamay-ari) ng isang bagay tulad ng ko, mo, at niya.

- Singsing nino ang hawak mo?
- Singsing ni Sarah ang hawak ko./Hawak ko ang singsing ni Sarah.
- Singsing niya ang hawak ko./Hawak ko ang singsing niya.
- Sasakyan nino ang nakaparada sa labas?
- Sasakyan ko ang nakaparada sa labas./Nakaparada sa labas ang sasakyan ko.

ALIN

Ang salitang **alin** (**which/which one**) ay isang panghalip na ginagamit sa pagtatanong upang maitukoy ang isang bagay mula sa isang pangkat ng mga bagay. Minsan ay ginagamit din ang panghalip na **alin-alin** (**which ones**) kung higit sa isang bagay ang tinatanong.

Dahil ang **alin** ay isang panghalip, ito ay ginagamit bilang pamalit sa mga **pariralang pangngalan** (**noun phrases**) kung saan ang pangngalan ay isang bagay lamang. Ang mga pariralang pangngalan na pinapalitan ng **alin** ay nagsisimula sa ang.

ALIN

Tulad ng salitang ano, ang alin ay maaari rin gamitin bilang pamalit sa mga panghalip na pamatlig na ito, iyan, at iyon.

Ipinapakita sa mga halimbawa sa ibaba ang pariralang pangngalan o panghalip na pamatlig na pinapalitan ng salitang alin.

- Alin ang gusto mong bilhin, ang pantalon o ang palda?
- Ang palda ang gusto kong bilhin./Ang gusto kong bilhin ay ang palda.
- Ito ang gusto kong bilhin./Ang gusto kong bilhin ay ito.
- Alin ang pinili ni Gabby, ang kuting o ang tuta?
- Ang tuta ang pinili ni Gabby./Ang pinili ni Gabby ay ang tuta.
- Iyan ang pinili ni Gabby./Ang pinili ni Gabby ay iyon.

